

магазини на національному ринку, структурні підрозділи, що укладають договори з експорту та доставляють продукцію клієнту. У другому – компанія використовує систему взаємозв'язків з незалежними посередниками, які реалізують продукцію на внутрішньому чи зовнішньому ринках.

Література.

1. Аванесов Г.М. Тенденции интеграционных бизнес-процессов в промышленности: теория, методология, механизмы реализации : [Монография] / Г.М. Аванесов. – СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2006. – 111 с.
2. Клочко Л.Н. Сельскохозяйственная кооперация : [Практикум] / Л.Н. Клочко; Моск. ун-т потребит. кооперации. – М. : Дашков и К°, 2003. – 75 с.
3. Шершева М.Ю. Межфирменные сети : [Монография] / М.Ю. Шершева. – М. : Эконом. фак-т МГУ, ТЕИС, 2006 – 320 с.

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ – АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ

***Семененко Т.С., студентка*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

На сучасному етапі розвитку ринкових відносин досить важливим завданням, що постає перед підприємствами, є забезпечення конкурентних переваг та підвищення конкурентоспроможності підприємства в цілому. Уміння здійснювати необхідні зміни, перебудовуватися, адаптуватися є сьогодні найважливішою характеристикою, що забезпечує конкурентоспроможність і успішне функціонування в довготривалій перспективі. Саме тому система управління підприємством повинна бути орієнтована на активізацію інноваційної діяльності [3].

Необхідність дослідження інноваційної діяльності підкреслюється вченими-економістами, які займаються проблемами науково-технічного прогресу. Наукові основи теорії інновацій закладені Й. Шумпетером, М. І. Туган-Барановським, М.Д. Кондратьєвим, набули подальшого розвитку у працях Й. Аллена,

---

* Науковий керівник – Сагачко Ю.М., старший викладач

Д. Брайта, П. Друкера, В. Зомберта, М. Менсфілда, Г. Менша, Ф. Ніксона, Б. Санто, В. Василенко, Н.І. Редіна, А.І. Ковальова, Ю.А. Ковалькова, А.В. Бусигіна, В. Я. Маштабея, Н.К. Моїсєвої, М. Портера, Х. Ансоффа та ін.

Дослідженнями основних причин, які стримують активізацію інноваційної діяльності, пошуком дієвих інструментів та механізмів, які сприяли б підвищенню рівня керованості процесами генерування, продукування та розповсюдження інновацій, займалися вітчизняні та зарубіжні науковці Ю.М. Бажал, Є.І. Бойко, І.М. Буднікевич, М.О. Данилюк, М.І. Долішній, О.О. Лапко, Д.М. Черваньов, І.М. Школа, В.В. Яцура, а також А.Б. Аверкієв, Г.Я. Гольдштейн, В.Я. Горфінкель, П.Н. Завлін, С.Д. Ільєнкова. [1]

Метою даного дослідження є обґрунтування необхідності здійснення інноваційної діяльності, яка є для підприємства запорукою економічного розвитку.

Посилення уваги до теоретичного дослідження проблем активізації інноваційної діяльності обумовлено багатьма факторами й, насамперед, становленням нашої країни на інноваційний шлях розвитку. Подолання технічного відставання України практично у всіх галузях промисловості припускає посилення інноваційного характеру виробничої діяльності [2, С. 6].

Пріоритет повинен віддаватися не розвитку країни на основі факторів виробництва й інвестицій, а розвитку на основі активізації інноваційної діяльності. Інноваційний розвиток вітчизняних підприємств можна оцінити за рівнем впровадження інновацій. Інновації є результатом інтелектуальної діяльності людини, її творчого процесу, відкриття, винаходу та раціоналізації у вигляді нових чи відмінних від попередніх об'єктів. Інновації характеризуються введенням на ринок принципово нових продуктів інтелектуальної діяльності людини, які мають більш високий науково-технічний потенціал, новими споживчими якістьми. Інновація – це не кожна новація чи нововведення, а тільки така, яка суттєво підвищує ефективність діючої системи, виробництва, продукту [3].

За даними офіційної статистики, динаміка інноваційної активності підприємств в Україні має нерівномірний характер у частині підприємств, що займалися інноваційною діяльністю, хоча в кризові 2008-2009 рр. їх кількість зменшилася неістотно, а в 2013 році, порівняно з 2012 роком, зменшилась на 0,6% (табл. 1).

Таблиця 1

Інноваційна активність промислових підприємств

Рік	Питома вага підприємств, що займалися інноваціями, %	Питома вага підприємств, що впроваджували інновації, %
2000	18,0	14,8
2001	16,5	14,3
2002	18,0	14,6
2003	15,1	11,5
2004	13,7	10,0
2005	11,9	8,2
2006	11,2	10,0
2007	14,2	11,5
2008	13,0	10,8
2009	12,8	10,7
2010	13,8	11,5
2011	16,2	12,8
2012	17,4	13,6
2013	16,8	13,6

Питома вага підприємств, що впроваджували інновації, у 2011 році дещо збільшилася – 12,8 % проти 11,5% у 2010 році та до 13,6% у 2012 році. Проте в 2013 році інноваційна активність промислових підприємств України залишилась незмінною – 13,6% [4].

Причинами низького рівня інноваційної діяльності є недоліки нормативно-правової бази, висока вартість залучення позикових ресурсів, низький рівень знань керівних працівників промислових підприємств на предмет інновацій, відсутність у керівників таких підприємств стратегічного бачення майбутньої діяльності підприємства, товарів чи послуг, які воно пропонуватиме [5]. Важливими проблемами є також низький рівень бюджетного фінансування інноваційних розробок, відсутність дієвих стимулів з боку держави для підприємств, що впроваджують інновації, наприклад, через механізм пільгового оподаткування чи кредитування.

Важливими є також проблеми, що стосуються внутрішнього середовища підприємств. Так, пов'язаною з проблемою нестачі фінансових ресурсів є проблема низької платоспроможності підприємств, які не мають змоги самостійно фінансувати власні інноваційні дослідження та розробки. Спостерігається постійне

зменшення кваліфікованих виробничих кадрів на вітчизняних промислових підприємствах, які досить часто і є натхненниками інновацій. Так само хотілося б згадати про відсутність у межах самих підприємств механізмів стимулювання інноваційної ініціативності працівників через премії, доплати, інші форми матеріального стимулювання [3].

Вирішення цих проблем дозволить промисловим підприємствам дійсно стати на інноваційний шлях розвитку і тим самим «долючитися» до економічного росту держави в цілому.

Таким чином, для досягнення ефективності діяльності вітчизняних підприємств необхідними заходами є постійне оновлення і трансформування управлінської та виробничої системи, проведення активної інноваційної діяльності та активізація державного стимулювання в даній сфері діяльності. Реалізація запропонованих напрямків активізації інноваційної діяльності в Україні дасть змогу значно підвищити рівень інноваційної активності промислових підприємств та стабілізувати прискорений процес оновлення виробництва.

Література.

1. Пожуєва Т.О. Інноваційна діяльність — основа ефективного підприємництва/ Т.О. Пожуєва, О.М. Лебедева // Вісник економічної науки України. – 2011. - №1 – С. 117-119.
2. Дяченко М.І. Управлінські інновації як основа інноваційного розвитку організації /М.І. Дяченко // Стратегія економічного розвитку України. Збірник наукових праць. – 2009. –№ 24-25 – С. 37-41.
3. Войтаренко М.П. Формування інноваційно-інвестиційної політики регіонів України на засадах кластерних технологій / М.П. Войтаренко // Вісн. Хмельн. нац. ун-ту. Економічні науки. – 2008. – № 3 – Т. 1. – С. 263-267.
4. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: Підручник / С.М. Ілляшенко. – Суми : ВТД — Університетська книга, 2010. – 137 с.